

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

MINDENT A GYŐZELEMÉRT!

102. SZÁM

Sztalin tábornagy május elsejei hadparancsa

MOSZKVA, május 2. (Rádió) Sztalin marsall, a szovjet haderő főparancsnoka Moszkva városában május 1-én az alábbi 20-ik számú hadparancsot adta ki:

Elvtársak! Vörös katonák! Vörös tengerészek! Állítsuk és őrmesterek! Hadseregünk és hadiflottánk tisztjei! Tábornokok és tengernagyok! Szovjetunió dolgozói!

Országunk ma a dolgozók nemzetközi ünnepét üli meg. Hazánk népeidővel a háború diadalmas befejező körülmények között ünnepli május elsejét.

Elmult és soha többé nem tér vissza az a nehéz időszak, amikor a Vörös Hadsereg Moszkva és Leningrad alatt tusakodott az ellenséges csapatokkal. Diadalmas csapataink Németország középpontjában messze Berlinen túl, az Elbánál törtek zúzzák az ellenség haderőit.

Rövid idő alatt Lengyelország, Magyarország teljesen, Csehszlovákiának pedig nagy része felszabadult, Ausztria jelentékeny területé és Ausztria fővárosát, Bécsét is felszabadítottuk.

Vörös Hadseregünk győzelmes előnyomlása során elfoglalta Keleptorosországot, a német imperializmus fészket, Pomerániát és Brandenburgot, megtisztította az ellenségtől Berlin legfontosabb körzeteit és kilitzte Berlin fölött a győzelem lobogóját.

A Vörös Hadsereg e harcok során nyolcszázezernél több katonát ejtett fogságba s az ellenség elesetekben egymillió katonát és tisztet vesztett. A Vörös Hadsereg ugyanennyi idő alatt hatalmas mennyiségű hadizsákmány bariokába jutott, hat-ezer ellenséges repülőgépet semmisített meg s körülbelül tizenkétezer harcokosít és rohamlóveget, több mint huszonháromezer tábori ágyut és óriási mennyiségű egyéb fegyvert és hadianyagot zsákmányolt vagy zúzott szét.

Ezekben a harcokban a Vörös Hadsereggel vállveve hősiessé küzdtek a lengyel, jugoszláv, csehszlovák és román hadosztályok is.

A Vörös Hadsereg megsemmisítő erejű csapásai következtében a német hadvezetőség sok tucatnyi hadosztályt vont össze keleten és a front más szakaszait fedezetlenül hagyta. Ez a körülmény hozzásegítette angol-amerikai szövetségeseinket, hogy nyugaton sikeres támadást folytassanak. A Vörös Hadsereg csapatainak és szövetségeseinknek egyidejű csapásai révén sikerült tiz, egymástól elcsatolt részre tagolni a német csapatok maradványait és megvalósíthattuk szövetségeseink és a vörös csapatok közös arcvonalon történő egyesülését.

Kétségtelen, hogy ez a körülmény a hitleri Németország végét jelenti. A hitleri Németország napjai megvannak számolva. A vörös és szövetséges csapatok elfoglalták területének nagyobbik felét. Németország elvesztette életbevágóan fontos körzeteit. A német fasiszták kezében maradt ipar nem láthatja el kellő mennyiségű lőszerrel a német hadsereget. Németország ember-tartalékai kimerültek, teljesen elszigetelődött, s Japánt leszámítva, magára maradt.

A német fasiszta kalandorok, hogy kiutat találjanak reménytelen helyzetükből, a legkülönbözőbb fogásokhoz fordulnak s alattomos játékokat űznek, hogy ellentétet támasszanak a szövetségesek táborában. E szélhámosok trükkjei azonban eleve kudarcra vannak kárhoztatva.

A hazug fasiszta propaganda ostoba mesékké szedti a német lakosságot. Azt állítja, hogy az Egyesült Nemzetek hadseregei ki akarják irtani a német népet. A német nép megsemmisítése azonban nem tartozik az Egyesült Nemzetek feladatai közé. Az Egyesült Nemzetek csakis a német fasizmust, a német militarizmust semmisítik meg, ítéletet hoznak a háborus gonosztevők felett és megtérítették a kárt, amelyet a német imperializmus más országoknak okozott. De nem bántják a békés lakosságot, amennyiben az lojálisan teszi eleget a szövetséges hatóságok követeléseinek.

Azok a fényes győzelmek, amelyeket a nagy honvédelmi háború folyamán arattunk, megmutatták a Vörös Hadsereg hősi erejét, nagyszerű harcművészetét, azt, hogy hazánk elsőrendű káder-hadseregre tett szert, megmutatták népeink óriási szociális teljesítményeit és bizonyították államunk értékének.

Annak ellenére, hogy a Szovjetunió közel négy esztendeje példátlan méretű háború folytat s óriási áldozatokat hozott, a front mögötti területeken mindenütt máris örvendetes jelei mutatkoznak a szociális gazdaságunk gyarapodásának. A felszabadított területeken a leigázóktól rombadöntött városok rohamosan újjászületnek.

Mindez annak a hősiességnek az eredménye, amelyet a munkásság, a kolhozparaszatok, az értelmiségiek és a fiatal dolgozók a Kommunista-bolsevik párt hathatós irányítása alatt fejtenek ki.

A végéhez közeledik a világháború, amelyet a német imperializmus hívott ki. A hitleri Németország összeomlása a legközelebbi jövő kérdése. Csödbe jutottak azok, akik a világ urainak a szerepében tetszelegtek. A fasiszta duvad az utolsókat rugja. Az a feladatunk, hogy mielőbb végezzünk a fasiszta duvaddal.

Vörös Hadseregünk harcosai! Fokozzátok az ostrom lendületét és mérjétek meg erősebb csapásokat az ellenségre. Zúzzátok szét védelmi övezeteit. Üldözzétek és zárjátok körül a német leigázókat. Ne engedjétek lélegzettelé:hez őket mindaddig, amíg meg nem szüntetik az ellenállást. Határainkon túl legyetek különösen éberek s örködjétek továbbra is a szovjet harcos becsülete és méltósága felett.

Szovjetunió dolgozói! Fáradhatatlan erővel fokozzátok a fermelést s nyujtsátok hathatós támogatást a küzdő arcvonalnak!

Szovjetunió dolgozói! A szovjet kormány és kommunista-bolsevik pártunk nevében üdvözöllek és köszöntelek benneteket a május elsejei ünnep alkalmából. A Vörös Hadsereg történelmi jelentőségű frontgyőzelmeinek, valamint a munkásság, a kolhozparaszatok és az értelmiségiek értékes teljesítményének tisztelőre a dolgozók nemzetközi ünnepén megparancsolom, hogy husz ágyusortú dördüljön el a szövetségi köztársaságok fővárosaiban, valamint a hősi városokban, Leningrádban, Sztalingrádban, Szevasztopolban és Odesszában.

Éljen hatalmas Szovjet hazánk! Éljen a Szovjetunió győzelmes népe! Éljen a diadalmas Vörös Hadsereg és haditengerészet! Örök dicsőség a hazánk szabadságáért és függetlenségéért vívott harcokban elesett hősöknek!

Előre, előre a hitleri Németország végleges szétzuzására.

I. V. Sztalin

A berlini védősereg megadta magát

324 ágyu 24 sortüzével ünnepelte a világra szóló diadalt a szovjet főváros

MOSZKVA, május 2. (Rádió.) Szerdán este tíz óra öt perckor közölte a moszkvai rádió Sztalin tábornagy napi parancsát a Vörös Hadsereghez és a Vörös tengerészethez, tisztjeihez, katonáihoz és tengerészeihez, bejelentve, hogy az I. fehérerosz arcvonal csapatai, Zsukov tábornagy vezényletével, a Konyev tábornagy parancsnoksága alatt álló I. ukrainai arevonal csapatainak támogatásával, kemény utcai harcok után elfoglalták a német imperializmus és agresszió főfészket, Berlint. Május 2-án délután 3 órakor a berlini német védősereg lettete a fegyvert, élén Westling tüzéségi tábornokkal és egész törzskarával. A kapitulációnál hetvenezer német katona adta meg magát.

Este fél tizenkettőkor Moszkva 324 ágyu 24 sortüzével ünnepelte az I. fehérerosz és I. ukrainai arevonal csapatait. A harcokban leginkább kitűnt csapatokat „Berlin“ elnevezéssel és érdemrenddel való kitüntetésre terjesztik fel.

Az ausztriai és északolaszországi német hadsereg kapitulált

LONDON, május 2. (Rádió.) Szerdán este hivatalosan közölték Londonból, hogy az északolaszországi és ausztriai német hadseregcsoport megadta magát. Ezzel körülbelül egymillió német katona került hadifogságba. E hadseregcsoportnak Kesslering távozása után Wittinghof tábornok volt a parancsnoka. Katonai körzetéhez tartozott egész Északolaszország, valamint Ausztriában Voralberg, Tirol, Karinthia, Innsbruck és Salzburg tartományok nagyrésze. Hívenformán Ausztriában már mindössze egy hatvan kilométeres terepsávra védekeznek a németek a Duna völgyében. Nem vonatkozik a fegyverletétel a csehszlovákiai német csapatokra sem. A Wittinghof-hadsereg kapitulációját még április 29-én írták alá Casertában, a „Tűzet szüntess“ vezényszó azonban csak szerdán délelőtt hangzott el. Graziani neofasiszta csapatai is letették a fegyvert.

Közölték, hogy Mackensen olaszországi német nagykövet a svájci határon a követség egész személyzetével megadta magát a szövetségeseknek.

Ugyanakkor közölte, hogy Hitler súlyos beteg. A Himmler társaságában lévő Schüller tábornok közölte, hogy Hitler agyvérzésre érte.

Dönitz kísérlete, hogy őket verjen a nyugati szövetségesek és a Szovjetunió közé, — mondotta Eisenhower — éppen olyan eredménytelen marad, mint a régi próbálkozások. Nemesak kormányok, de a szövetséges főparancsnokok is állandó összeköttetésben vannak egymással. Dönitz és Himmler kísérletezései semmilyen módon sem befolyásolhatják a szövetséges hadseregek előre megállapított hadműveleteit.

Ugyanakkor a II. fehérerosz arcvonal csapatai Stralsund kikötőjét vették birtokukba, ezzel elvágya a Rügen szigetére lévő német haditengerészeti támaszpont szárazföldi összeköttetését.

Ugyanakkor a II. fehérerosz arcvonal csapatai Stralsund kikötőjét vették birtokukba, ezzel elvágya a Rügen szigetére lévő német haditengerészeti támaszpont szárazföldi összeköttetését.

Szerdán a késő esti órákban Sztalin tábornagy, Rokosszovszki marsallhoz intézett napiparancsában közölte, hogy a II. fehérerosz arcvonal csapatai elfoglalták Borszek és Warnemünde kikötővárosokat.

Szerdán a késő esti órákban Sztalin tábornagy, Rokosszovszki marsallhoz intézett napiparancsában közölte, hogy a II. fehérerosz arcvonal csapatai elfoglalták Borszek és Warnemünde kikötővárosokat.

Szerdán a késő esti órákban Sztalin tábornagy, Rokosszovszki marsallhoz intézett napiparancsában közölte, hogy a II. fehérerosz arcvonal csapatai elfoglalták Borszek és Warnemünde kikötővárosokat.

Rokosszovszki hadseregcsoportjai Hamburg irányába törnek előre

Szerdán a késő esti órákban Sztalin tábornagy, Rokosszovszki marsallhoz intézett napiparancsában közölte, hogy a II. fehérerosz arcvonal csapatai elfoglalták Borszek és Warnemünde kikötővárosokat.

Erdély népei méltóképpen ünnepelték meg az első szabad május elsejét

Erdély népei számára örökké felejthetetlen marad az első igazi szabadság-ünnep. Ilyen felszabadultan még sosem vallottak magukról Erdély népei és vallomásuk még sohasem volt ennyire őszinte és emberi. Erről szólnak a különböző városokból kapott tudósításaink.

Kolozsvárott a minden nép szabadságának porladó hősei fölé állított kopja-obeliszk, az alig félesztendő szabad munka diadalának lenyűgöző jelképei, a hatalomhoz jutott nép munkáscapatának visszaverhetetlen fegyverei s az egész vörösből tobzó, ünnepi mámorban uszó város, a zászlók, a jelszavak, az arcok pírja: a felszabadult és megifjodott élet egyetlen hatalmas örömjunglőjévé forrott össze. Még sohasem

élt a város ennyire, mint az első szabad május elsején, amikor teli tüdővel szívta magába a szabadság, a testvériség, az egyenlőség friss levegőjét.

Diadalünnepét ülte a munka és a harc. Végláthatatlan sorokban, öntudatos, büszke arccal hirdette a munkásság végzett munkájának hatalmas eredményét. A munkásság méltán büszke a teljesítményre, amelyet alig félesztendő szabadsága alatt vitt véghez. Az a gigászi erőfeszítés, amelyet a háborus pusztítások pótlásáért, a többtermelésért, a Vörös Hadsereg győzelméért folytattak, valóban kiérdemli mindenki csodálatát. Hatalmas lelkesedéssel tetek tanúságot Kolozsvár és környékének földművesei is arról, hogy

megérdemlik azt a szabadságot, amit a Vörös Hadsereg hozott el számukra.

Boldogan és hálával hirdették a Magyar Népi Szövetség tábláinak jelszavai: „Földet kaptunk, kenyeret adunk! Gyönyörű menetükből különösen kitűntek a piros kendős, piros szalagos hóstáti lányok elragadó sorai, amelyek őszinte tetszést arattak. Itt ünnepelték a felvonuló szabad földművesekkel együtt Györgyfalva, Tordaszentlászló, Magyarfenes földművesei is, akik csak a napokban szabadultak fel az elnyomó, kiszípolozó fasiszta terror alól.

A felszabadultság boldogságában a felvonulók sorai között ujjongtak a gyermekek is. Megindító látvány volt a szeretetnek az a megnyilatko-

zása, amellyel a Vörös Hadsereg katonái körülvették őket. A gyermekeket innepelték a legjobban, nem gyámkodó kedvességgel, ahogy a leltint idők felnőtté hajoltak le jókedvükben a gyermekhez, hanem ahogy a szabad ember üdvözlő egyenrangú embertársát. Élénk cáfolata ez a fasiszta propagandának, amely a Szovjetunió gyermekeinek elnyomatásáról beszélt. A Vörös Hadsereg nyomában felszabadult a gyermek is, sőt elsőbbséget kapott abban az ünnepi örömben, amely minden régi bünt és hazugságot elseprő napfényes áradattal özönlött végig Erdély hegyein, völgyein, városain és falvain.

DERZSI SANDOR

Kolozsvár ünnepe

KOLOZSVÁR, május 2. Felejthetetlen emlékű nap! Az előtte való napok borus, esős napok voltak, de május elseje hajnalára az égbolt kifisztult, s a nap hajnaltól napestig fenn ragyogott a kristálytisza égbolton.

Az egész város piros zászlódiszben uszik. A Szabadság-tér s a főutak a vörös zászlókon kívül gyönyörűen fel vannak díszítve vérvörös transzparenszekkel. Mindeniken vörös sarló és kalapács. A villanyoszlopokról hatalmas vörös zászlók hullanak alá. A házak közé kifeszített széles vörös szalagokról óriási betűkkel irt május elsejei jelszavakat olvashatunk. Mással hatalmas táblákon grafikonok hirdetik a kolozsvári munkásságnak a felszabadulás óta elért többtermelési eredményeit.

Már hat órakor tömve van a Szabadság-tér izgatott jövő-menőkkel. Aztán itt is, ott is felbukkan egy-egy vörös zászló, mögötte éneklő csoportok jönnek s aztán a Szabadság-téren várokozni, hogy elindulhasanak a Sporttérre.

Fél 7 óra. A város minden sarkában felharsannak a katonai és üzemi zenekarok ébresztői.

Nyolc óra előtt a Sporttér felé vezető utakon végláthatatlan hosszú sorokban menetelnek az üzemek és gyárak munkásai, a vidéki földművesek, a magán- és köztisztviselők és más csoportok a május elsejei ünnepély színhelye felé. „Föl, föl ti rabjai a földnek!”... a munkásság nemzetközi himnuszának daltama hullámsík végig a soktízezer főnyi felvonuló tömegén.

„Éljen az első szabad május elseje!”

Nyolc óra. A Sporttérben mintegy 30-40 ezer főnyi tömeg kiált fel:

— Éljen az első szabad május elseje!

Azután a gyűlés elnökei: Cozma Vasile munkás román, majd Simó Gyula magyar nyelven megnyitják a nagygyűlést. A kolozsvári összes énekarok a közönséggel együtt, a Vasutas fuvószenekar kíséretével és Szántó Béla karnagy vezetésével elénekelik az Internacionálét. Utána az egyesített román-magyar vasutas dalárda Muresan tanár karnagy vezetésével elénekelte az „Imnul Muncii” munkáshimnuszot. Az énekszámokat az összes magyar iskolai kórusok fejezték be Kodály-Berzsenyi: „Forr a világ” kánonjával, vezényelt Szántó Béla karnagy.

Az énekszámok elhangzása után az elnökök előterjesztésére az ünnepelő nagygyűlés diszelnökül megválasztotta Sztalin marsallt, a diszelnökségbe pedig Groza Péter miniszterelnököt, Lotar Radăceanu munkáügyi, Gheorghiu-Dej közlekedésügyi, Stefan Voitec közoktatásügyi minisztereket, s a romániai munkásmozgalom két nagy harcosát, Pauker Annát és Luka Lászlót.

Az első szónok Vaida Vasile volt, a Kommunista Párt részéről román

nyelven szólott s ismertette május elseje jelentőségét. Utána Lakatos István, a Szociáldemokrata Párt szónoka vázolta a munkásság harcos múltját.

Persa Ioan román földműves, az Ekésfront megbízottja azt hangoztatta, hogy a román és magyar földművesek között az ellenséges hangulatot a sovinszta uszítók kellették. Ferencz János lónai földműves, a Magyar Népi Szövetség nevében mondott köszöntőt. Meleg megható hangon emlékezett meg arról, hogy e nagy nap szabadságáért elsősor-

Jordáky Lajos beszél

A tömeg hosszas és lelkes tüntetése közepette lépett a szónoki emelvény elé Jordáky Lajos dr., a Kommunista Párt szónoka.

— A Kommunista Párt üdvözlöi Kolozsvár szabad népét az első szabad május elsején — kezdte beszédét a szónok.

— Ezen az első szabad május elsején első gondolatunk azoké, akik felszabadítottak: a diadalmas Vörös Hadsereg. Ebben a pillanatban a többtízezer tömegből elemi erővel tör ki egyetlen kiáltás: „Éljen a Vörös Hadsereg!” Első gondolatunk azon emberé, aki örködik a munkáscsoport s az elnyomott népek szabadságán: Sztalin! (Kórusok ütemesen kiáltják: „Éljen Sztalin, éljen Sztalin!”) De ne feledkezzünk meg azokról sem, akik meghaltak a mi szabadságunkért: Leningrád és Sztalingrád hőseiről, az osztrák és spanyol mártirokról, Thaelmannról és Józsa Béláról. Ne feledjük el azt sem, hogy a Kommunista Párt negyedszázadon át harcolt az elnyomás erői ellen. Ma mindezért fizetnek a hitleristák és fasiszták. Muszsolinit és társait már felakasztották.

ban a dicső Vörös Hadsereg főparancsnokának: Sztalin marsallnak tartozunk hálával.

Éljen a koszorus dalmokunk, Petőfi Sándor által ezelt száz évvel megővendőt és ma beteljesedett világszabadságot! — fejezte be beszédét Ferencz János.

Christea Vasile szociáldemokrata-párti szónok után Simion Ștefan, az országos munkásszövetség kiküldöttje beszélt. Az Országos Szakszervezeti Tanács üdvözlését Szenkovits Sándorné tolmácsolta.

Híler végörít éli, Berlin a Vörös Hadseregé. A Vörös Hadsereg meghozta a szabadságot. Tőlünk függ, hogy tudunk élni a szabadsággal. Az ország élén demokratikus kormány van. A mi kormányunk. De csak akkor fogja tudni teljesen demokratizálni az országot, ha mögötte állunk, ha támogatjuk a fasiszták ellen vívott harcában. A Kommunista Párt felszólít minden kommunisztát, szocialistát és demokratát, hogy segítsen a kormánynak az ujjáépítés munkájában, a belső béke és nemzetiségi egyenjogúság megvalósításában. (Felkiáltások: „Éljen a Groza-kormány!”)

— Magyarok, románok, zsidók! A Kommunista Párt hív titeket, fogjunk össze. Tegyük félre a kis emberek ellen irányuló bosszút. Együtt menjünk az igazi bűnösök, a régi rendszer fasiszta vezetői s a mostani, nemzetek ellen uszító sovinszták ellen.

— Elvtársak! Elvtársnők! A Kommunista Párt azt kívánja tőletek, hogy őrökjete az egységen, tapossátok el az egységbontókat. Harcoljatok az egész világ egységes

mozgalmaért. Támogassátok a parasztságot, hogy termeljen és felemelkedhessék! (Hosszas, viharos taps, felkiáltások: „Éljen a munkás-paraszt egységfront!” Szervezetek gárdákat a betörők és üzérkedők ellen!)

A közönség itt újra viharosan tüntetett.

— Polgárok! — folytatta Jordáky Lajos dr. — A munkásság ünnepe meghívunk titeket is, mert a munkáscsoport, élén a kommunistákkal, világnézetüknek megfelelően, együtt akar küzdeni veletek. Május elseje mostantól kezdve nemcsak az ipari munkásoknak, hanem minden dolgozóknak az ünnepe is. A Kommunista Párt üzeni és kiáltások veletek együtt:

— Éljen a magyar-román egyenlőség és testvériség!

— Éljen a munkás-paraszt-értelmiségi összefogás!

— Éljen a demokrata Groza-kormány!

— Éljen a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt egységfrontja.

— Éljen a Kommunista Párt!

— Éljen a világ dolgozóinak egysége!

— Éljen a román és magyar népet felszabadító Vörös Hadsereg!

— Éljen a népek szabadságán, a mi szabadságunkon örökös Sztalin elvtárs!

Jordáky Lajos dr. beszéde után a Kommunista Párt vasutas-sejtje átadta a Kommunista Pártnak azt a diszkönyvet, melyben a kolozsvári Kommunista Párt történetét írták meg. Végül az egyesített munkás fuvós-zenekarok Török Béla vezénylete mellett eljátszották a Sztalin-indulót!

Innen a dolgozók hatalmas tömege felvonult a Malinovszki-térre.

Falka István

A Malinovszki-téri ünnepség

A közel 80.000 főnyi tömeget mozgató nagy ünnepség harcos jellege a Malinovszki-téren lezajlott emlékmű-avatáson és a hatalmas felvonulásban domborodott ki. A nemzetközi szolidaritást hirdető május elseje, mint örök jelképes dátum, Erdély fővárosában egybeforrott a felszabadító szovjet-hősök emlékére emelt két emlékmű leleplezésével.

A testvéri együttműködés és a virágzó demokratizálódás útjára lépett román és magyar dolgozó tömegek első szabad májusi megnyilatkozását a hala-

dó eszmék mellett Kolozsvárt ez a kegyeletos mozzanat tette melegebbé, bensőségebbé. Az ortodox katedrális déli és északi szárnya előtt emelt két emlékmű örökre hirdetni fogja a valóságú vált eszmét: az elnyomott népi erők felszabadítását. Ezt a szabadságot szovjet hősök vére pecsételte meg itt is, mint annyi más táján Európának, ahol emberi felemelkedésért, igazságért áhítottak a borzalmas háborúba és a fagyűlölet rettenetes tobzódásába taszított népek.

páncos vörös zászlókat lengetett a szél s alattuk a két disztribúción felsorakoztak a szovjet és a román törzstisztek, valamint a munkásegységfront vezetői.

A hősök emléke

Elsőnek a parancsnokló szovjet törzstiszt szólott a katonákhoz. Május elsejét köszöntötte. A diszszázadok három szoros „Hurrá!” kiáltással válaszoltak. A parancsnok ezután tömör, katonás szavakkal méltatta a nagy nap jelentőségét és történelmi visszapiantást vett azokra az eseményekre, amelyek Szovjetunió békés népeinek a megrohánása óta lezajlottak és évről-évre a gyűlölt fasiszmu visszaverésére, a néme elnyomókra zuduló hatalmas ütéseket, és most a hitlerizmussal való végső számolásra vezettek Berlin megtisztításával. Méltatta a szónok Erdély felszabadításának a történetét. Kegyelet emlékeztet meg a hősi halált halt szovjet tisztekről és legénységről, akiknek emléket a leleplezendő két emlékmű örök időkre hirdetni fogja. Szavai hadsereg és annak legfelsőbb irányítója, Sztalin marsall ötletével fejezte be. A zenekarból felesendültek a szovjet

A mosolygó májusi ég alatt...

A mosolygó májusi ég alatt a Malinovszki-tér teljes ünnepi díszben pompázott, miként a város többi tere és fő útvonala is. A fehér lepellel borított emlékművek körül az épületek homlokzatán színesen ragyogtak a napfényben a hatalmas plakát-festmények és feliratok. Képzőművészeink jó munkát végeztek. Csupa erőteljes mozgás és harmónia jellemezte a képeket, amelyek mind a fasiszmu elleni harcot, a szabadságot,

a többtermelésre buzdító erőt és az itt élő népek békés együttműködését hirdették.

Tíz óra tájban, kevéssel a sporttéri nagygyűlés sok tízezres tömegeinek a Szabadság-térre történő felvonulása előtt, zenekarok hangjai mellett felsorakoztak a Malinovszki-téren a szovjet helyőrség és a román helyőrség diszszázadai. Örökzöld füzérekkel övezett három-három betonoszlopon sarlós-kala-

menete mint hatalmas mágnes vonzotta magához az embereket, akik körkörös sorba és ifjúvá válva, énekeltek, tündettek együtt a fiatalokkal.

A fátylafény világította boldog arcok híven tükrözték a tömeg szabadságérzetét, azt, hogy a Vörös Hadsereg Berlinben az utolsó csapásokat mérte a fasiszta fenegyárra. A tömeg kitörő lelkesedéssel mondott köszönetet Sztalin marsallnak és hős katonáinak.

A Szabadság-téri és Deák Ferenc utcai katonai parancsnokságok előtt az élen haladó ifjúsági zenekar eljátszotta a Sztalin-indulót, majd a Malinovszki-térre érkezve, a kiváló gitáros emlékmű előtt az Internacónál énekelte el a tömeg Jordáky Lajos, a Kommunista Párt népszerű titkára, aki együtt ünnepelt az ifjúsággal, a tömeg kívánságára beszédet intézett a sötétségbe vesző soka sághoz, majd Poș Mihail román nyelven mondott buzdító szavakat.

A haladó ifjúság fátylafényével egybeolvadt tömeg ezután elköszönt a magyartól az egyetem előtt a magyar és román ifjúság estvérségét élve, elénekelték az Internacionálét, majd a demokráciába vezető erős hittel szétosztott az ünnepi ömög.

Balázs Péter

A székely gazdatársadalom együtt ünnepeit a munkásságai

MAROSVÁSÁRHELY, május 2. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Marosvásárhelyen a május elsejei ünnepek már április 30-án fátylafényben kezdődtek. Elsején reggel 6 órakor az egész városban zenés breszló volt az egyes főbb vezetők, mint a szovjet helyőrségi parancsnok, a polgármester és az alpolgármester lakása előtt.

A tömegek már kora reggel kezdtek gyülekezni, majd nyolc óra az egyes zemek, gyárak, szakszervezetek, iskolák és különböző egyesületek zászlók alatt a Sztalin-téren gyülekeztek. A felvonuló tömeg számos jelszavas táblát és felírást vitt magával. 9 óra tájban már a téren mintegy 12-15 ezer ember volt, mire azonban az ünnepség megkezdődött, a tömeg száma elérte a huszezret.

Az ünnepség első szónoka a Kommunista Párt titkára, Léb Márton volt. Beszédében visszatért az elmúlt év nehézségeire, a romok elhárítását fejezte ki a Vöröseknek és Sztalin marsallnak a szabadságért. Beszédének végén a nehéz munkáról és a jövőtől tett említést.

A második szónok a Tudor Vladimirescu vezér egyik hadnagyának, Nemes József szakszervezeti elnöke beszédét ismertette a szakszervezetek eddigi munkáját és méltatta a nap jelentőségét.

A Frontul Plugarilor részéről románnyelvű beszéd hangzott el, majd Antalfy András a Demokrata Diákok szövetsége részéről az ifjúság nevében beszélt. Az ünnepi beszéd sorát Marosvásárhely népszerű alpolgármestere, Soós József zárta be.

Ezután a felvonuló tömeg ünnepi díszfelvonulásban vonult el a Kommunista Párt háza előtt. A felvonulás egy óra hosszat tartott. A környékbeli székely falvak színes csoportjai különösen kifejezően juttatták a székely főváros szerepét a munkásság és a székely kisgazdatársadalom összekapcsolása tekintetében.

Megszígerítjük a kereskedői jogosítványok kiadását

Crisan tanácsnok nyilatkozata a kolozsvári kereskedelem életében tapasztalható beteges jelenségekről

KOLOZSVÁR, május 2. Az iparhatóság épületében alig tudunk bejutni Crisan Alexandru városi tanácsoshoz, annyira zsúfoltak az iparhatóság helyiségei. Mind iparjogosítványt kérnek, a legtöbben éppen kereskedelem üzésére.

— Mi az oka annak, hogy még mindig ostromolják az iparhatóságot kereskedői jogosítványért, hiszen úgy tudjuk, hogy áruhiány van — kérdezzük a tanácsost.

— Még mindig sokan vannak — hangzik a válasz —, akik a gazdasági vérkeringés zavarai miatt akarnak hasznot húzni. Többször figyelmeztettük ezeket az embereket, térjenek a termelő munkára. Nemrégiben Dán István tanácsnok sajtó útján figyelmeztette őket arra a veszélyre, ami felülül üzérkedésük okoz. Sajnos, eddig minden figyelmeztetés hasztalan volt. Valószínűleg az a körülmény csábítja őket a kereskedői pályára, hogy megfelelő löke híján a kolozsvári kereskedők nem tudják a kellő mennyiségű áruval ellátni a lakosságot. Ezért mindig üzletet jelent egy-egy bukaresti ut azok számára, akik kismennyiségű árut hoznak onnan Kolozsvárra, hogy azt borsos áron adják el.

— Mit gondolt tanácsos ur, hogyan lehetne megoldani a kolozsvári kereskedelem tökéhiányát?

— Nézetem szerint — feleli Crisan Alexandru — csak a szövetkezetek megerősödése biztosíthatná Kolozsvár áruval való ellátását. De jelenleg a szövetkezetek tökéje is meglehetősen szegényes. A „Plugarul” például nem vállalja két polgárór eltartását, töké-

hiányra hivatkozva. Főképpen a „Márgisz”-től remélünk sokat, mert tökéje állandóan gyarapszik. Kolozsvár közönsége valóban saját érdekét szolgálja, hogyha hozzájárul a szövetkezetek minél hatékonyabb megerősítéséhez.

— Az üzlethelyiség hiányát hogyan gondolja tanácsos ur megoldhatónak?

— Máris jelentős intézkedéseket tettünk és még több intézkedés van folyamatban. Mindent el fogunk követelni, hogy azokat a kereskedőket, akik csak terhére vannak az üzletmenetnek, kiküszöböljük Kolozsvár kereskedelmi életéből.

— Apasztható-e a kereskedők száma?

— Föltétlenül. Epp most érkezett egy rendőrségi rendelet, mely szerint ezután csak erkölcsi bizonyítvány melléktésével lehet iparjogosítványt kérni. Ugyanis gyakran megtörtént, hogy az iparkamara kérdőíveit, melyben az igénylő multjára vonatkozó kérdések is voltak, hamis adatokkal töltötték ki. Ezeket a jogosítványokat minden további nélkül visszavonjuk, annál is inkább, mivel az eddig kibocsájtott iparigazolványok mind ideiglenesek. Meg fogja ritkítani a kereskedők sorait az iparrevízió is. A mult rezsím alatt kibocsájtott jogosítványok felülvizsgálására még az ősszel bizottság alakult, melynek tagjai Tudor Bugnariu, Demeter János dr., Dán István, Crisan Alexandru és Neumann Jenő dr. Reméljük, hogy ez a felülvizsgáló bizottság az inkadrálás következtében sem fog megszűnni. Ebben az irányban egyébként lépéseket teszünk a minisztériumnal.

HÍRBEK

BENEDEK MARCELL a Józsa Béla-Athenaeum előadói emelvényén

Kolozsvár köznevelődési életének alig felbecsülhető nyeresége, hogy Benedek Marcell, a kitünő író és műfordító, a magyar egyetem meghívására eljött és ezzel szűkebb világunk kultúrtegyezőinek sorába lépett. Az a széleskörű műveltség, alapos tárgyi tudás, tág látókör és szakismeret, mely Benedek Marcell személyében nagyszerű írói és előadói képességekkel párosul, most ezúttal Kolozsvárra, a mi fiainknak válik közkincsévé, a mi műveltségünket fogja gyarapítani és emelni.

Benedek Marcell napok óta Kolozsvárra tartózkodik és már is kiveszi részét a köznevelődési életünk új alapjait lefektető értekezleteken. Elsőnek a szélesebb nyilvánosság előtt a Józsa Béla-Athenaeum előadói emelvényén szombat, délután 5 órai kezdettel. A jövő irodalmánakról fog beszélni olyan közérthető egyszerűséggel, amint öle Budapest, százakra menő előadásainak értelmiségi és munkáshallgatósága már megszokott az elmúlt évek során.

Nekünk most lesz alkalmunk először tanulni tőle, gyönyörködni fejtegetéseinek tiszta vonalvezetésében, szelleme szabad szárnyalásában. Bizonyosra vesszük, hogy nálunk is zsúfoltnézőter fogja élvezni és ünnepelni a kitünő előadót.

Benedek Marcellt néhány szóval Szentimrei Jenő, a Józsa Béla-Athenaeum elnöke fogja bemutatni Kolozsvár közönségének.

Itt említjük meg, hogy Simó Gyula mult szombatira hirdetett előadása a májusi 1-i ünnepségek előkészületei miatt e hó 12-re, szombatira helyeződött át.

A kolozsvári rendőrkapitányság felhívása.

A kolozsvári rendőrkapitányság felhívja a lakosság figyelmét, hogy azok a lakosok, akik lakásukban szállást vagy helyet adnak olyan ak r szovjet, akár román katonai egyéneknek, akik nem rendelkeznek lakáskiutalási, illetve igénybevételi engedéllyel és akik nem jelentik azonnal azok érkezését a városi tőparancsnokságnál, a jelenlegi törvényben álló rendelkezések értelmében büntetésben részesülnek.

Árukészletek bejelentése. A pénzügyigazgatóság felhívja az összes kis- és nagykereskedőket, kőipari műhelyeket, falusi kereskedőket és házaló kereskedőket, hogy 1945 április 1-én meglévő árukészletüket a pénzügyigazgatóságnál 1945 május 15-ig okvetlen jelentésük be, mert ellenkező esetben bírságot fizetnek. A bevallást a pénzügyigazgatóság iktató hivatalában kell benyújtani.

Megkezdődött a menfedeztetési állomás. A kolozsvári menfedeztetési állomás szerdától kezdve naponta délelőtt 8-10 és délután 3-fél 5 között működik a városmajorban (Magyar-utca 48). A fedeztetésre hozott kancával egyidejűleg be kell mutatni a városi állatorvos által kiállított állatorvosi bizonyítványt, hogy az állat egészséges és fedeztetésre alkalmas. A fedeztetési díj kancánként 4500 lej.

„Polgár János” perc immár másodszer kerül az Irodalmi Törvényesség elé. A Mátyás Diákház nyitja meg nagytermét az óriási tömegben érdeklődő munkásság, iparosság, intellektüellek előtt. Ki a ma polgára? És milyen hely illeti őt a társadalomban? Ezekre a kérdésekre felel a vád, a védő, s a tanuk kara pontos összeműködésben pénteken, május 4-én 6 órai kezdettel.

Erdélyiek a Magyar Nemzeti Hadseregben

A magyar Vörös Kereszt hazatérő kolozsvári lakosokról küldött értesítést

KOLOZSVÁR, május 2. A magyar Vörös Kereszt után Debrecenből adatok jutottak el szerkesztőségünkbe erdélyi származású férfiakról. Mai számunkban megkezdjük a névsor közlését. Az alább felsoroltakat a Magyar Nemzeti Hadseregbe felvették és beosztották a harcra induló első magyar alakulatokba:

Horváth András (születési éve 1922, anyja neve Gombos Mária), Kiss Gyula (926, Bücs Rozália), Acs György szakaszvezető (Sörös Rozália) volt kolozsvári lakosok. Kállok István főhadnagy (1896, Sáfán Rozália), Oláh Lajos hadapródörmeser (1899) volt nagyváradi lakosok.

Az alább felsoroltak jelenleg Debrecenben tartózkodnak és a hazatérők csoportjába tartoznak:

Bányai Béla (1894, Dörner Anna), Unterreiner Henrik (1914, Gyurcsán Mária), Kövesdi József (1905, Némethi Juliánna), Gál Árpád (1914, Moldován Mária), Antoni Lajos (Kovácsik Póli), Lázár Ferenc (1908, Babos Lina) volt kolozsvári lakosok. Riba János (1915), Anye Gyula (1913), Hamza Lajos (1922), Fodor István (1923, Fodor Juliánna), Sarai Zoltán (1914) nagyváradi és Szendrev Lajos (1917) élesdi lakosok.

A névsort legközelebbi számunkban folytatjuk.

A Mátyás-szobor ügyében erélyesen közhelépet a Magyar Népi Szövetség

KOLOZSVÁR, május 2. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári és kolozs megyei intézőbizottsága levélben fordult Kolozs vármegye főispánjához, mint a kormány képviselőjéhez, s a világhírű Mátyás-szobor védelmét kérte felelőtlen elemekkel szemben, akik leverték a szoborról a magyar feliratot és gipsszel bemázolták a szobor talpán lévő s Mátyás király korát jelképező címer-csoportot, közte Magyarország és Csehország címerét. A Magyar Népi Szövetség átírátában arra hivatkozik, hogy az ismeretlen merénylők nyilván éket akarnak verni a Groza-kormány bevonulása óta kialakult demokratikus magyar-román egységbe, megbotránkoztatást keltvén a város lakosaiban.

A híres szobor védelmére a Magyar Népi Szövetség egy román és magyar szakemberekből álló Műemlékvédő Bizottság felállítását sürgeti.

Franco védőszárnyai alá menekült Laval és Déat

LONDON, május 2. (Rádió.) Madridból érkező jelentések arról számolnak be, hogy Pierre Laval és Marcel Déat bitlerbére franciá politikuskok repülőgépen Spanyolországba érkeztek. Franco tábornok úgy intézkedett, hogy azonnal el kell hagyni az ország ter-

ületét és repülőgépeiket annyi benzinnel kell ellátni, hogy elérhessék a legközelebbi ország határát. Laval és Déat azonban kijelentették, hogy nem hajlandók elhagyni Spanyolországot. További intézkedésig a Mont Juin erődíj-ménybe internálták őket.

Rádió alkatrészeket magas áron vesznek Kőlé-utca 2. Savoy kávéház mellett. Rádió-sz kizlet.

Működőnemű kereskedelmi áruszállítást Nagyvárad és Bukarest között vállal az „EXPRESS” szállítási vállalat. Iroda: Horea-ut 34. Telep: Szent István-ut 33-35. Telefon: 4/4.

Cipészek figyelmébe! Ágó gépeink érkeztek!! Megrendelhető a Gépkereskedelmi irodánál, Széchenyi-tér 20 szám.

„Az a Románia, amelyik 1918 és 1940 között létezett, nincs és nem is lesz többé; ma a szabad népek Romániáját építik a dolgozók“

— *mondotta Veress Pál, a Szakszervezeti Tanács főtitkára a kolozsvári pénzügyi és megyei tisztviselők gyűlésén*

KOLOZSVÁR, május 2. A kolozsvári megyei és pénzügyi tisztviselők népes gyűlést tartottak közös problémáik együttes megvitatására. Pogăceanu főispán elnökléte alatt folyt le a megbeszélés, amelyen részt vett Veress Pál, a Szaktanács főtitkára, valamint az állami alkalmazottak szakszervezetének képviselője is.

Azért gyűltünk össze, hogy lebontsuk a múlt válságait — mondotta Pogăceanu főispán megnyitó szavaiban. — Ma, amikor együtt vagyunk románok és magyarok, erdélyiek és regáliak, meg kell értenünk azt, hogy nem lehet különbség többé közöttünk. Közös célért és közös problémák megoldásán dolgozunk. Egy emberiség jövőért és a felmerült nehézségek méltányos és emberséges megoldásáért.

Hasonló gondolatokat tartalmazott Veress Pál beszéde is.

— Nem nehezítheti egy demokratikus Románia szabad fejlődését a múltból áthozott kicsinyességeknek és emberi gyengeségeknek fenntar-

tása — mondotta a kolozsvári Szakszervezeti Tanács főtitkára, majd így folytatta:

— A kolozsvári szakszervezeti mozgalom immár huszonötezer dolgozót egyesít magában. A mintegy háromezer tagot számláló közalkalmazotti rétege épp úgy szervesen harcoló katonája, mint a fizikai munkásság. Együtt harcolnak a fasisztaszétluzásakor egy helyesen értelmezett demokratikus állam fölépítésén. Nem engedhető meg a szolgálalkütség fölfelé és mintegy ennek lélektani következtéseként a rugás és megalázás lefelé, irányuljon az akár alantast tisztviselőink, akár a segítséget és jogorvoslatot kérő ügyfelek ellen. De még kevésbé engedhető meg a sovinizmus és fajgyűlölet. Ez csupán a fasiszta államoknak volt és lehetett alapköve. Lehetetlen állapot volna az, hogy ne fogadjunk például el egy kérvényt, mert az egyik vagy másik nyelven van megírva. Természetesen a közönségnek is meg kell értenie, hogy azokban az ügyekben, amelyeknek elintézése a külön-

böző minisztériumokra tartozik, a kérelmet az állam nyelvén kell megfogalmazni. Mellékleteit pedig, amelyek csak magyarul vannak meg, fordíttassék le román nyelvre is. De az sem történhetik meg többé, hogy bármely kérelmet visszautasítsunk csupán azért, mert magyarul nyújtották be.

— Mi egy szabad és demokratikus Románia felépítésén dolgozunk, amelyben a nemzetiségeknek a sztálini és lenini irányelvek szerint teljes egyenjogúsága van. És az a sovinizista Románia, amely 1918-tól 1940-ig létezett, nincs és nem is lesz többé! — fejezte be beszédét Veress Pál.

A megértés és megbékélő együttműködés jegyében lefolyt gyűlésnek csak emelte a lelkesedését Cora Gheorghie pénzügyi felügyelő bejelentése, amely szerint a kolozsvári pénzügyigazgatóság gyakorlati példamutatásként elrendelte, hogy azoknak a nyomtatványoknak, amelyek a közönség és a pénzügyigazgatóság érintkezéséhez szükségesek, kétnyelvűeknek kell lenniük.

Németi Endre

egyetlen mérőeszköz van: az általuk végzett munka értéke, ettől függ boldogulásuk s ez az egyetlen jogcím a közügyek intézésében való részvételre is.

Doktor ur korán elfegyverezte magát ennek az új világnak a szolgálatára és igyekezett kellően felkészülni a munkához. Ez vezette egyetemünkre is, mert tudta, hogy a tudás hatalom és rendkívül erős fegyver abban a harcban, melyet a magunk elé tűzött cél eléréseért folytatunk.

Az új világ előbb köszöntött be, mint tanulmányait formálisan is befejezte volna s ime a szellemében megújult egyetem most Önnek mint professzorának nyújtja át a doktori oklevelet.

Doktor ur, mint egyetemünk volt hallgatója, új doktora és professzora, nagyon jól tudja azt, hogy a tudomány nem áll a haladás útjában, hanem ellenkezően, elősegíti azt. Tudja azt is, hogy a tudós, aki méltó erre a névre, nem hirdelhet mást, csak azt, aminek igazságáról meg van győződve. Nem változtathatja meg tudományos meggyőződését máról holnapra külső körülmények hatása alatt, de viszont nem is utasíthatja vissza az újabb megállapításokat anélkül, hogy alaposan meg ne ismerné és gondosan le ne mérné őket, mert a tudomány csak egyet szolgálhat, az igazságot.

Jó reménységgel vagyunk az iránt, hogy doktor ur. hűséges fia marad az Alma Maternek s egyetemünkön át hasznos szolgálatakat fog tenni a tudománynak s a mindannyiunk szívéhez olyan közel álló Erdélynek.

Felfüggesztették a lakáskiutalásokat

KOLOZSVÁR, május 2. A város polgármesteri hivatala közli, hogy 10 napig a lakáskiutalások szünetelnek, kivéve a rendkívüli eseteket, mint például a deportáltak és az idehelyezett tisztviselők elhelyezése.

A keresztény kereskedők zárva tartanak a zsidóság gyásznapján

KOLOZSVÁR, május 2. Az I. fokú iparhatóság eleget téve a keresztény kereskedők kérésének, akik szeretnék kimutatni a zsidóság gyásznapja alkalmából a zsidósággal való szolidaritásukat, elrendelte, hogy május 3-án, a zsidók gyásznapján délelőtt 9—10-ig az üzleteket zárva tartassák.

Adományokat nyugtáztunk

A deportáltak megsegítésére a következő újabb adományok érkeztek szerkesztőségünkbe: Kandray Gézától 100, Mestitz Jánosnéól 100, Steinhart Lajos fodrásztól 100. Kereskedelmi és Iparkamarától 761.50, dr. Gundisch Mihálytól 50, dr. Parádi Ferencől 10, dr. László Endrétől 20, Fogarasi Klárától 20, dr. Fogarasi Józsefnél 30, dr. Epejessy Annától 40 pengő. Eddigi gyűjtésünk eredménye 24.964 pengő és 75 fillér.

*

A hazatérők otthona javára

beérkezett újabb adományok: Római katolikus fiú elemi iskola növendékeitől 700, Gergely József kereskedőtől 100, dr. Gundisch Mihálytól 50, dr. Fogarasi Józsefnél 50, Fülöp Magdától 10, Parádintól 45, Verbien Páltól 20, a református fiú és leánygimnázium VII. osztályától 400, Kardray Gézától 100, Leber Jenő sodonyostól 100, Eddigi gyűjtésünk eredménye 13.314 pengő és 70 fillér. Itt írjuk meg, hogy április 26-i számunkban megjelent nyugtázásunkba hiba csúszott, „Kereskedelmi és Iparkamarától 1000 pengő” helyett „A kolozsvári Ipartestület” 1000 pengős adománya olvasandó.

A magyar diákok ünnepélyesen fogadták a hazatérő román egyetem első diákesoportját

A két egyetem együttélésében a Szovjetunióból ismert szocialista verseny kell k. domborodjék — *mondotta az ünnepi szónok*

KOLOZSVÁR, május 2. Hétfőn megérkezett a nagyszabeni Ferdinánd király-Egyetem diákjainak első csoportja. A magyar egyetem diáksága ünnepélyesen, a Diákház kistermében fogadta a nagyszabeni román diákságot.

Pap Mihail a Kommunista Ifjak Szövetsége részéről, Fodor Sándor a magyar diákság nevében, Giurgea Ioan pedig az északerdélyi román diákok nevében meleg szeretettel köszöntötte a nagyszabeni diákságot.

Ezután László György a Magyar Egyetem Hallgatóinak Demokratikus Szövetsége nevében üdvözölte román nyelven az érkezetteket. Érintette azokat a nehézségeket, melyek a két nép eddigi megbékélésének útjában állottak kijelentette, hogy ezek már nem lehetnek akadályai az együttműködésnek.

A demokrácia feladata éppen az — mondotta László György —, hogy minden olyan kérdést, amely több társadalmi vagy nemzeti egységet érint, békésen és mindenik fél számára megelégedést keltően oldja meg. A két egyetem együttélésében a Szovjetunióból ismert szocialista verseny kell kidomborodjék, mely a diákok tudományos felkészültségében és a két egyetem által elvégzett tudományos kutatás magas színvonalában kell kifejezésre jusson. A

magyar egyetem diáksága bizalommal tekint a jövőbe, mert reméli, hogy valahányszor új kérdések és új szükségletek merülnek fel, a megoldásban a demokratikus egyenlőség szelleme fog érvényre jutni.

— A magyar diákok — fejezte be beszédét élénk tetszésnyilvánítás között László György — jóbarátunk várják román kartársait.

A román küldöttség nevében Bese H. Ioan köszönte meg a meleg fogadtatást és kifejezte reményességét, hogy a magyar egyetemi hallgatóság őszinte bizalommal várja a román diákságot.

A nemzetiségi különbség — mondotta — nem lehet ezután ütközőpont, nem gyaráink fegyverműhelyeinek teljesítőképeségében, hanem az emberi kultúra és tudomány küzdő terén fogunk nemes versenyre kelni.

A magyar diákok felé fordulva Bese H. Ioan így végezte beszédét:

— Baráti jobbnak nyújtjuk felétek és megértő segítségeket kérjük a közös nemes célok megvalósítására.

Befejezésül Pop Mihail éltette a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméjében egymásratalált magyar és román diákságot.

sz. i.

Doktorrá avatták Jordáky Lajost a magyar egyetemen

Buza László prorektor beszédében üdvözlölte a doktorrá avatott fiatal egyetemi tanárt

KOLOZSVÁR, május 2. A Magyar Tudományegyetem n. hétfőn délután avatták doktorrá Jordáky Lajos egyetemi tanárt. Az avatás nagyszámú közönség jelenlétében folyt le, előttek Jordáky Lajos kollégái, diákjai és barátai. Az ünnepély az új tanárnak szólott, akinek társadalompolitikai és gazdaságtörténeti előadásait hallgatói már hó apok óta a legnagyobb érdeklődéssel fogadják, s a demokrácia munkáspolitikusnak is, akinek a nemzet jogegyenlőségért való harca lényegesen hozzájárult a kolozsvári magyar egyetem fennmaradásához.

E szén rendkívüli eset, hogy egy egyetem saját professzorát avassa

doktorrá. Buza László prorektor az ujonnan felavatott doktorhoz intézett beszédében utalt is erre a rendkívüli ségre. A prorektori beszéd a következőképpen hangzott:

Doktor Ur!

Egészen kivételes eset, hogy az egyetem azt fogadja doktorává, akit megelőzően már professzorai sorába emelt. De egészen kivételes az az idő is, amelyet élünk.

Uj világ küszöbét léptük át. A doktor ur már a szülei háznál szivta magába a vágyat ez után az új világ után, melyben az emberek értékének megállapítására

VESEK ÉS ELADOK

őcska ruhát, fehérneműt, cipőt, szőnyeget bármilyen rossz állapotban.

R U S S U Dávid Ferenc-utca 3.

Közlemények

FELHÍVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ! Tisztelettel felhívjuk mindazon előfizetőink figyelmét, akiknek előfizetése május 1-ével lejárt, hogy a további előfizetési díjakat kiadóhivatalunk előfizetési osztályánál sürgősen rendezzék.

Az ARLUS közleménye. A Szovjetunió Romániai Barátainak Egyesülete értesíti a középiskolai tantestület tagjait, hogy a május 4-re hirdetett megbeszélését és szakosztály megalakítását a román nagypéntekre való tekintettel a következő péntekre, május 11-re halasztotta.

Halálozási hír. Rozsnyai József Derrnata-gyári munkás elhunyt, temetése május hó 3-án délután 5 órakor lesz a temetői kápolnából. 7074

Az Erdélyi Múzeum Egyesület közgyűlése. Az Erdélyi Múzeum Egyesület bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztálya c. ültörőkön, május 3-án délután öt órakor a Magyar Irodalomtörténeti Intézetben (Király-utca 14. I. emelet) tartja évi rendes közgyűlést, melynek keretében Entz Géza dr. „Az erdélyi műtörténetírás kérdéseiről” címen tart előadást.

Halálozás. Ürmösi Kálmán nyugdíjazott vasuti művezető, életének 63-ik évében rövid szenvedés után április 11-én Major községben elhunyt. Ideiglenesen Marosban április 19-én helyezték nyugalomra. A gyászoló család. 7021

Felhívás. Kereskedők! Bankok! Gyógyszertárak! Raktárak! A Kereskedők Egyesülete „Hermes” elnevezéssel éjszakai őrző vállalatot létesített. A „Hermes” őrző vállalat a volt rendőrlegénységnek 30 (harminc) tagját szerződtette arra a célra, hogy egész éjszakán át rendszeresen őrizze és felülvizsgálja az üzleteket, raktárakat, gyógyszertárakat, bankokat stb. A fegyveres őrök a Kereskedők Egyesületének irányítása és beosztása szerint este 11-től reggel 6 óráig teljesítenek őrszolgálatot. A „Hermes” őrző vállalatnak a betörések és lopások megakadályozása a teljes vagyonbiztonság elérése képezi feladatát. A vállalat a rendőrséggel karöltve működik és hivatalos ellenőrzés alatt áll. Mivel az őrzési beosztásba csak a „Hermes” tagjait vehetjük fel szíve kedienek sürgősen jelentkezni irodánkban őrzésre való felvétel végett. Kereskedők Egyesülete. 7019

Halálozási hír. Bálint János építész pallér elhunyt. Temetése május hó 3-án délután fél 4 órakor lesz a temetői kápolnából. 7079

